

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL ORADEA
Secția I civilă
Număr operator de date cu caracter personal 3159
ECLI:RO:CAORA:2020:003.000022
Dosar nr. 473/35/2019

DECIZIA CIVILĂ NR. 22/2020-R
Ședința publică din data de 29 ianuarie 2020

Completul de judecată constituit din:

Președinte: Doina MĂDUȚA
Judecător: Florica ROMAN
Judecător: Felicia TOADER
Grefier: Andreia LAJOS

Pe rol fiind soluționarea *contestației în anulare* formulată de către contestatoarea **ASOCIAȚIA COMPOSESORATUL DE PĂȘUNE ȘI DE PĂDURE SATUL ȘIȘTEREA, COMUNA CETARIU "LACZ"**, cu sediul procesual ales în Oradea, str. Republicii, nr. 7, ap. 13, județul Bihor, în contradictoriu cu intimații **COMUNA CETARIU**, cu sediul în Cetariu, nr. 48, județul Bihor și **SZABO KINGA**, domiciliată în Șișterea, comuna Cetariu, nr. 2, județul Bihor, împotriva deciziei civile nr. 306/R din 08.10.2019 pronunțată de Curtea de Apel Oradea în dosar nr. 10234/271/2017, având ca obiect: *acțiune în constatare*.

La apelul nominal făcut în cauză nu se prezintă nimeni, părțile fiind lipsă.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință prin care s-au evidențiat părțile, obiectul litigiului, stadiul procesual și modul de îndeplinire al procedurii de citare, faptul că prezenta contestație în anulare este timbrată cu suma de 100 lei, arătându-se totodată că s-a solicitat judecata în lipsă în scris, după care:

Instanța, față de împrejurarea că s-a solicitat soluționarea prezentei căi de atac și în lipsa părților, nefiind alte excepții, chestiuni prelabile sau cereri de formulat, consideră cauza lămurită și rămâne în pronunțare asupra recursului.

**CURTEA DE APEL,
DELIBERÂND**

Asupra contestației în anulare de față, reține următoarele:

Prin Sentința civilă nr. 4047 din data de 21.06.2018 a Judecătoriei Oradea, instanța de fond a admis cererea formulată de reclamanta Asociația „Lacz” în contradictoriu cu comuna Cetariu și I.F. Szabo A.Kinga.

A

A dispus părâtelor să lase reclamantei în deplina proprietate și posesie imobilul situat administrativ în localitatea Șișterea nr. 301 în natura reprezentând clădire cu destinație de magazin sătesc și teren cu nr. topo 466 în suprafața de 385 mp și nr. topo 467 în suprafața de 126 mp înscrise în CF 452 Șișterea.

Împotriva acestei hotărâri, Comuna Cetariu a **declarat ap**, solicitând admiterea apelului, anularea sentinței apelate și anularea cheltuielilor de judecată.

Prin Decizia civilă nr. 174/A din 27 februarie 2019, pronunțată de Tribunalul Bihor, s-a admis apelul civil declarat de apelanta Comuna Cetariu împotriva Sentinței civile nr. 4047 din data de 21.06.2018 a Judecătoriei Oradea, pe care a schimbat-o în totalitate în sensul că:

S-a respins cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta Asociația Composesoratul de Pășune și Pădure Satul Șișterea, Comuna Cetariu – ”Lacz” în contradictoriu cu pârâtele Comuna Cetariu și I.F. Szabo A. Kinga.

Împotriva acestei decizii, Asociația „Lacz” a declarat recurs.

Prin decizia civilă nr. 306/R din 08.10.2019 pronunțată de Curtea de Apel Oradea s-a respins, ca nefondat, declarat de către recurenta-reclamantă **Asociația Composesoratul de Pășune și de Pădure Satul Șișterea, Comuna Cetariu – ”Lacz”**, în contradictoriu cu **intimatele-pârâte Comuna Cetariu, și I.F. Szabo A. Kinga**, județul Bihor, împotriva Deciziei civile nr. 174/A din 27 februarie 2019, pronunțată de Tribunalul Bihor în dosar nr. 10234/271/2017, care a fost menținută.

Pentru a pronunța astfel, instanța de recurs a reținut următoarele:

I. Aspecte esențiale ale cauzei.

1. Acțiunea în revendicare pendinte se referă la imobilele situate în satul Șișterea, nr. 301, înscris în c.f. nr. 452 Șișterea (filele 12, 13 din dosarul primei instanțe), identificat cu nr. top. 466 și nr. top. 467, în natură fiind vorba despre un magazin sătesc și terenul aferent.

2. Conform mențiunii de sub B1 din c.f. nr. 452 Șișterea, imobilele în litigiu au fost în proprietatea „populației din Șișterea, fostă urbarială.”

3. Recurenta susține că este continuatoarea fostului composesorat.

4. În favoarea recurente-reclaman

II. Asupra recursului.

II.1. Aspecte din jurisprudența Curții Constituționale, referitoare la regimul juridic al reorganizării fostelor forme asociative și reconstituirea dreptului de proprietate în favoarea acestora (Deciziile nr. 237/1999 și nr. 173/2002).

1. În cazul formelor asociative, este vorba despre entități organizatorice create în trecut, sub imperiul altor reglementări legale, a căror preluare prin noua lege are în vedere exclusiv reconstituirea drepturilor și exploatarea terenurilor ce le sunt restituite.

2. Investiția acestor entități cu personalitate juridică, în condițiile stabilite prin art. 28 din Legea nr. 1/2000, reprezintă o condiție fără de care participarea lor în circuitul civil nu ar fi de conceput.

3. Este vorba despre o proprietate privată, al cărei regim juridic este acela de drept comun și căreia Constituția îi asigură o ocrotire egală, indiferent de titular.

4. Totodată, instanța de contencios constituțional a remarcat caracterul atipic al dreptului de proprietate reconstituit, fiind vorba despre o modalitate *sui generis* de proprietate.

5. Independent de chestiunile de oportunitate ce au determinat alegerea de către legiuitor a unei forme neobișnuite de reglementare, prin readucerea în viața socială a unor forme străvechi de organizare, nu poate fi contestată legitimitatea voinței acestuia și nici constituționalitatea regimului juridic astfel amenajat.

II.2. Motivarea instanței de recurs.

1. Dreptul de proprietate asupra imobilelor ce fac obiectul legilor de reparație (Legea nr. 18/1991 a fondului funciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, modificată și completată, Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor *reconstituire* a dreptului și cea de *restituire* a terenurilor (Deciziile nr. 237/1999 și nr. 173/2002).

2. Cu alte cuvinte, chiar dacă este vorba despre readucerea la viața socială a unor forme străvechi de organizare, imobilele care urmează să fie administrate/folosite în această modalitate (de organizare) nu intră în patrimoniul membrilor organizației respective prin simpla înființare a asociației, composesoratului, etc., ci prin procedura de reconstituire, aceasta fiind opțiunea legiuitorului atunci când a stabilit posibilitatea reorganizării persoanelor îndreptățite în formele asociative inițiale.

3. De aceea, afirmația recurente (prin cererea de recurs), în sensul că imobilul în litigiu „a fost mereu în proprietatea Asociației”, conform înscrierii de carte funciară, este, în mod vădit, nefondată, fiind făcută cu ignorarea realităților istorice și juridice ale perioadei

regimului totalitar, întrucât formele străvechi de organizare „nu mai existau de foarte multă vreme în sistemul juridic românesc”, conform Curții Constituționale (Decizia nr. 173/2002).

4. În concepția legiuitorului, dreptul de proprietate asupra unor astfel de imobile nu este redobândit automat, prin simpla reorganizare.

5. Rezultă că înscrierea din cartea funciară (inscripția de sub B1 din c.f. nr. 452 Șișterea), cel mult, era în măsură să justifice emiterea unui titlu de proprietate.

6. Aceeași simplă mențiune din cartea funciară, în lipsa unui titlu de proprietate emis conform prevederilor speciale, nu poate conduce la concluzia că dreptul de proprietate asupra imobilelor în litigiu aparține, în prezent, recurenteii Asociația „Lacz”.

7. Investiția Asociației „Lacz” cu personalitate juridică a reprezentat doar îndeplinirea condiției de participare la circuitul civil, nicidecum redobândirea dreptului de proprietate asupra imobilelor în cauză.

8. Altfel spus, nu poate fi acceptată teza recurenteii în sensul că, înainte de reorganizarea persoanelor îndreptățite în actuala asociație, dreptul de proprietate ar fi supraviețuit în patrimoniul formei asociative inițiale, care, tocmai prin reglementările speciale adoptate după înlăturarea regimului comunist, a fost readusă la viața socială.

III. În baza tuturor acestor considerente și în temeiul art. 496, alin. 1 din C. pr. civ., Curtea a respins recursul, ca nefondat.

Împotriva deciziei civile nr. 306/R din 08.10.2019 pronunțată de Curtea de Apel Oradea **a formulat contestație în anulare contestatoarea Asociația Composesoratul de Pășune și de Pădure Satul Șișterea, Comuna Cetariu – ”Lacz”** solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei atacate în sensul respingerii ca nefondat a apelului declarat împotriva sentinței civile nr. 174127.0 .2019 cu consecința menținerii ca temeinică și legală a sentinței civile nr. 4047/2018; cu cheltuieli de judecată.

În motivarea contestației în anulare se arată că în mod eronat instanța de recurs a reținut că imobilul din litigiu face parte din categoria imobilelor prevăzute de art. 2 alin 1 din Legea 10/2001, pentru următoarele considerente:

Instanța de fond în mod just a admis cererea de chemare în judecată reținând că imobilul din litigiu nu a intrat niciodată în proprietatea Statului Român, terenul pe care este edificat magazinul sătesc precum și construcția au fost achiziționate, edificate din contribuția sătenilor.

Necesitatea parcurgerii etapelor prevăzute de Legea 10/2001, nu poate fi reținută în cauză, deoarece imobilul nu a trecut niciodată în proprietatea Statului Roman și nu a fost niciodată naționalizat.

Menționează că, contrar celor susținute cu rea credință de către Comuna Cetariu, are dovada proprietății asupra imobilului din litigiu, drept de proprietate înscris în CF 452 Șișterea - în natură "Magazin sătesc" identificat cu nr.top. 466 si 467.

Contestatoarea arată că martorul audiat în cauză a confirmat faptul că imobilul — Magazin sătesc - a fost mereu în proprietatea sa funcționând din 1908 ca magazin al satului.

Menționează că nu există dovada exproprierii imobilului, nu există nicio hotărâre de expropriere. Mai mult, prin răspunsul la întâmpinare, UAT Cetariu recunoaște că : "Comuna Cetari nu a naționalizat imobilul".

Subliniază că dacă imobilul ar fi trecut în proprietatea Statului Român, ar fi existat o hotărâre de naționalizare sau și-ar fi înscris dreptul de proprietate cartea funciară.

Contestatoarea arată că, în întâmpinarea depusă de Comuna Cetariu se încearcă inducerea în eroare a instanței, afirmându-se că în favoarea sa ar fi fost eliberate TP nr. 13/2007 TP 62/20071, fiind depuse la dosarul cauzei alte acte aparținând unei alte asociații, respectiv ale Composesoratului Șișterea, cu nr. de înregistrare 20/C/II.04.2000 - CUI 13033051, care este o persoană juridică distinctă de contestatoare, care are următoarele date de identificare: denumire - Asocia Ia Composesoutul de Pășune și de Pădure Satul Șișterea Comuna Cetariu - "LACZ", CUI 13033123, nr. de înregistrare 22/2000.

Arată că, este adevărat că în trecut cele două asociații aveau același președinte, în persoana numitului Karacsoni Sandor, dar sunt două persoane juridice distincte.

Menționează că, prezenta contestație este admisibilă, instanța de recurs neavând la dosar o dovadă a naționalizării sau a preluării abuzive a imobilului, întemeindu-și soluția pe "realitățile istorice și juridice ale perioadei comuniste", fără a putea administra probe (admisibile în faza recursului) în acest sens. Până la apariția O.G. nr. 26/2000 membrii vechiului composesorat înscris în cartea funciară au formulat cereri de reconstituire a dreptului de proprietate și pentru suprafețele deținute în cadrul vechiului composesorat.

Subliniază că, este culpa Comisiei Locale Cetariu faptul că până în prezent nu a eliberat titluri de proprietate, în prezent existând pe rolul instanței de judecată dosarul nr. 2052/271/2018 al Judecătorei Oradea, prin care a solicitat obligarea comisiei la eliberarea titlului de proprietate pentru întreaga suprafață deținută de asociație. Prin hotărârea nr. 3060/V/27.082003 a Comisiei Județene Bihor, a fost validată pe anexa nr. 51, cu 115,2 ha teren în vederea reconstituirii dreptului de proprietate.

Cu toate acestea până în prezent nu i s-a eliberat titlu de proprietate pe această suprafață, singurul titlu de proprietate emis în favoarea sa este TP nr. 1312007 pentru suprafața de 41 ha 6160 mp teren.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 504 alin. 2, art.509 lin 1 pct. I Cod procedură civilă, O.G. 26/2000.

Intimata Comuna Cetariu prin primar, a depus întâmpinare, solicitând respingerea contestației în anulare, urmare a neîncadrării acesteia în motivele expres și limitativ prevăzute de art. 503 din Noul Cod de procedură civilă.

Examinând contestația în anulare se rețin următoarele:

Contestația în anulare este o cale extraordinară de atac, de retractare și nesuspensivă de executare, prin care se cere însăși instanței ce a pronunțat hotărârea atacată, în cazurile și condițiile expres prevăzute de lege, să își anuleze propria hotărâre și să procedeze la o nouă judecată.

Potrivit art. 503 alin 1 Cod procedură civilă hotărârile definitive pot fi atacate cu contestație în anulare atunci când contestatorul nu a fost legal citat și nici nu a fost prezent la termenul când a avut loc judecata.

Potrivit dispozițiilor art.503 alin 2 Cod procedură civilă hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație în anulare atunci când:

- hotărârea dată în recurs a fost pronunțată de o instanță incompetentă absolut sau cu încălcarea normelor referitoare la alcătuirea instanței, și deși se invocase excepția necorespunzătoare, instanța de recurs a omis să se pronunțe asupra acesteia ;
- dezlegarea dată recursului este rezultatul unei erori materiale ;
- instanța de recurs, respingând recursul sau admitându-l în parte, a omis să cerceteze vreunul dintre motivele de casare invocate de recurent în termen;
- instanța de recurs nu s-a pronunțat asupra unuia dintre recursurile declarate în cauză.

Din cuprinsul contestației în anulare formulate se reține că, contestatoarea nu a invocat niciunul din aceste motive, întreaga motivare fiind axată pe greșeli de judecată, de apreciere a probelor, susținându-se în esență că instanța de recurs nu a avut o dovadă a naționalizării sau a preluării abuzive a imobilului, întemeindu-și soluția pe realitățile istorice și juridice ale perioadei comuniste. Cum, contestația în anulare nu poate fi primită atunci când se invocă stabilirea eronată a situației de fapt, ce presupune rejudecarea fondului și reaprecierea probelor, și cum în speță nu se poate reține incidența dispozițiilor art. 503 alin. 2 Cod procedură civilă, contestația în anulare se va respinge.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

RESPINGE contestația în anulare formulată de contestatoarea **ASOCIAȚIA COMPOSESORATUL DE PĂȘUNE ȘI DE PĂDURE SATUL ȘIȘTEREA, COMUNA CETARIU "LACZ"**, cu sediul procesual ales în Oradea, str. Republicii, nr. 7, ap. 13, județul Bihor, în contradictoriu cu intimații **COMUNA CETARIU**, cu sediul în Cetariu, nr. 48, județul Bihor și **SZABO KINGA**, domiciliată în Șișterea, comuna Cetariu, nr. 2, județul

Bihor, împotriva deciziei civile nr. 306/R din 08.10.2019 pronunțată de Curtea de Apel Oradea, pe care o menține în întregime.

Fără cheltuieli de judecată.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 ianuarie 2020.

PREȘEDINTE,
Doina MĂDUȚA

JUDECĂTOR,
Florica ROMAN
În concediu medical,
semnează președintele completului,
judecător Doina MĂDUȚA

JUDECĂTOR,
Felicia TOADER

GREFIER,
Andreia LAJOS

Judecător fond: Pașcu Maria

Judecători apel: Iova Camelia Emilia – Ionescu Liana Marcela

Judecători recurs: Marius Pavel Capota/ Loreley Emese Mirea-Gajdo/ Corina Rodica Popovici

redactat: judecător: Doina Măduța

tehnoredactat: Andreia Lajos

5 exemplare/20 februarie 2020

3 comunicări 20 februarie 2020:

1. Asociația Composesoratul de Pășune și Pădure Satul Șișterea, Comuna Cetariu – ”Lacz”, cu sediul procedural ales la sediul Cabinetului avocațial Chiș Renata-Lorena, situat în Oradea, str. Republicii, nr. 7, ap. 13, județul Bihor,
2. Comuna Cetariu, cu sediul în Cetariu, str. Mare, nr.48, județul Bihor
3. Szabo A. Kinga, sediul în localitatea Șișterea, nr. 2, comuna Cetariu, județul Bihor